

Instruktion
för
Konduktörspersonal

vid
Sveriges Enskilda Järnvägar
(Knri)

utarbetad av
Svenska Järnvägsföreningen
år 1919.

KARLSHAMN 1921
Aktiebolaget E. G. Johanssons Boktryckeri

Instruktion
för
Konduktörspersonal

vid
Sveriges Enskilda Järnvägar
(Knri)

utarbetad av
Svenska Järnvägsföreningen
år 1919.

KARLSHAMN 1921
AKT.-BOL. E. G. JOHANSSONS BOKTRYCKERI

Denna instruktion skall tilldelas

all trafikavdelningens personal ävensom lokomotivpersonal.

INNEHÅLL.

I. Inledning.

	Sid.
§ 1. Instruktionens tillämplighet	5
§ 2. Kännedom om reglementen m. m.	5

II. Tjänsteställning och tjänsteåligganden i allmänhet.

§ 3. Närmaste förman	5
§ 4. Bestämmelser om tjänstgöringen	5
§ 5. Utrustning	6
§ 6. Ordning och hövlighet	6
§ 7. Tillsyn för resandes säkerhet m. m.	7
§ 8. Förbud mot medförande av varor	7

III. Tjänstens utförande.

§ 9. Bromsningstjänst	7
§ 10. Tågs klagörande	7
§ 11. Paragrafen har utgått	8
§ 12. Extratågssignaler	8
§ 13. Paragrafen har utgått	9
§ 14. Expedition av resande, biljettkontrollering m. m.	9
§ 15. Handhavande av res-, il- och fraktgods ..	10
§ 16. Handhavande av vagnar, åkdon, lev. djur m. m.	11
§ 17. Tjänsteförsändelser och deras handhavande	11
§ 18. Explosiva varor	12

IV. Rapportföring.

§ 19. Konduktörsrapport och tågrapport	12
Bilaga I	14

I. Inledning.

§ 1.

1. Till konduktörspersonal räknas i denna *Instruktionens* instruktion konduktörer, packmästare och gods- *tillämplighet.* vårdare.

2. Med konduktör avses tågbefälhavaren, men gäller instruktionen i tillämpliga delar även för biträdande konduktör.

3. Med tågpersonal avses i denna instruktion all å tåget tjänstgörande personal med undantag av lokomotivpersonalen.

§ 2.

Konduktörspersonal skall tilldelas de i bila- *Kännetecken om* ga I uppräknade reglementen m. m. och noga *reglementen* känna innehållet av desamma. *m. m.*

II. Tjänsteställning och tjänsteåligganden i allmänhet.

§ 3.

1. Konduktörspersonals närmaste förman är stationsföreståndaren å den station, varest vederbörande är stationerad (hemstation). *Närmaste förman.*

2. Under tjänstgöring å tåg utövar konduktör befäl över tågpersonalen ävensom över lokomotivpersonalen i enlighet med tjänstgöringsreglementets bestämmelser.

3. Vid uppehåll å station står all tågpersonal under befäl av vederbörande stationsföreståndare.

§ 4.

1. Konduktörspersonals tjänstgöring bestäms genom turlista, som anslås å hemstationen å därför avsedd plats, eller genom särskild order. *Bestämmelser om tjänstgöringen.* Var och en av konduktörspersonalen skall

å bestämd tid före begynnande tjänstetur anmäla sig hos vederbörande stationsföreståndare.

2. Konduktör skall tillse, att enligt turlista för tjänstetur beordrad tågpersonal i tid inställer sig till tjänstgöring, och att ingen av nämnda personal avlägsnar sig utan erhållet tillstånd. Försummelse härutinnan skall konduktör anmäla till vederbörande stationsföreståndare. Vidare skall han tillse, att personalen vid inställelse i tjänstgöring är försedd med föreskriven utrustning av nödiga effekter.

3. Vid ankomsten till hemstationen skall var och en av konduktörspersonalen, innan han avlägsnar sig, göra sig underrättad om, huruvida någon ändring i hans tjänstgöring är avsedd att äga rum.

4. Konduktörspersonal är skyldig taga del av för densamma gällande order, som finnas tillgängliga å hemstationen.

§ 5.

Utrustning.

Vid tjänstgöring å tåg skall var och en av konduktörspersonalen vara försedd med:

röd signalflagga,
grön   ,,
handsignallykta,
knalldosor,
biljettång,
nycklar till personvagns- och godsvagnslås
samt, där så förekommer, till tågs belysnings-
anordningar och
anteckningsbok.

§ 6.

*Ordning och
höflighet.*

Konduktör skall under tjänstgöring vinnlägga sig om ett vårdat yttre, visa sig hövlig och uppmärksam mot resande, men ej inlåta sig i onödigt samtal.

§ 7.

Konduktörspersonal får icke tillåta resande att taga plats på vagnsfotsteg eller att stiga i eller ur vagn, som är i rörelse, ej heller lämna obehörig person tillträde till bromskupé eller godsvagn.

Tillsyn för resandes säkerhet m. m.

§ 8.

Det är konduktörspersonal förbjudet att för annan persons räkning medföra försändelser av vad slag det vara må ävensom att för egen räkning medföra varor eller förnödenheter, som icke äro avsedda för konduktörspersonalens eget behov under tjänstgöringsturen.

Förbud mot medförande av varor m. m.

III. **Tjänstens utförande.**

§ 9.

I de delar av tjänstens utförande, som därav beröras, gäller för konduktörspersonalen §§ 7—11 av instruktion för bromsare.

Bromsnings-tjänst.

§ 10.

1. Konduktörspersonal skall efter bästa förmåga inbördes och med stationspersonal samverka för tågs snabbast möjliga klargörande.
2. Före tågs avgång från utgångsstation skall konduktör dessutom förvissa sig om,
  - att i tågfinnan finnes föreskriven tågattiralj enligt där uppsatt förteckning, samt
  - att till tåget hörande signallyktor äro väl putsade och i fullt användbart skick.
3. Före tågs avgång från station skall konduktör tillse,
  - att vagnarne äro riktigt kopplade,
  - att plomberingen å godsvagnar är oskadad,
  - att tillräckligt antal bromsare, medförande vederbörliga signaleffekter, medfölja fördelade på lämpliga ställen i tåget, varjämte han skall

Tågs klargörande.

lämna lokomotivföraren föreskrivna uppgifter om vagns-, last- och bromsaxlar,

att sista vagnen i tåget är utmärkt med föreskriven slutsignal,

att väskor, brev och övriga handlingar afhämtas samt

att vagnssidodörrar och plattformsgindrar äro tillstängda.

4. Iakttaget konduktör bristfällighet å vagn eller har sådan bristfällighet till honom anmälts, skall han undersöka, om vagnen kan vidarebefordras. Kan så ej ske, skall förhållandet anmälas till stationsföreståndaren för vagnens avkoppling.

5. Då tåget är klart, anmäler konduktören detta muntligen eller genom handsignal till stationsföreståndaren, som, då avgångstiden är inne, giver signal till avgång. Först därefter må konduktören intaga sin plats på tåget.

6. Där ej annorlunda bestämts, skall konduktören vid håll- eller lastplats giva stopp- och avgångssignal.

7. Där så behöves, skall konduktörspersonal vara behjälplig vid vagnsväxling samt deltaga i in- och urlastning av gods. Även skall densamma vid föreningsstationer biträda med överflyttande av res- och ilgods, då dess göromål i övrigt sådant medgiver.

§ 11.

Denna § utgår.

§ 12.

*Extratågs-
signaler.*

Har order om extratågssignals förande erhållits, skall konduktören ombesörja, att densamma uppsättes och nedtages i behörig ordning. Skulle extratågssignallykta slockna under tågets gång, skall konduktören vid ankomsten till närmaste uppehållsstation därom genast göra anmälan till stationsföreståndaren.

§ 13.

Denna § utgår.

§ 14.

1. Konduktör skall tillse, att alla resande i tåget äro försedda med giltiga biljetter och att resande icke tager plats i högre klass än den, vartill biljetten berättigar. *Expedition av resande, biljettkontrollering m. m.*

2. Samtliga personbiljetter, med undantag av månadsbiljetter och stående fribiljetter, skola å varje järnväg märkas genom klippning med biljettång.

3. Anträffas å tåg resande utan behörig biljett, skall konduktör övervaka, att sådan resande vid första station, där uppehållstiden så medgiver, erlägger vederbörliga biljettavgifter. Därest ej sådan biljettförsäljning skall äga rum å tåget, får konduktör icke av resande mottaga penningar för inköp av eller melangift å biljett.

4. Personbiljett skall, därest perrongspärr ej finnes anordnad, avfordras resande kort före framkomsten till bestämmelsestationen.

5. I snäll- och persontåg, där personvagnarna äro försedda med genomgång, skall konduktör så vitt möjligt efter varje uppehåll passera genom tåget och samtidigt med biljettkontrolleringen meddela namnet på nästa uppehållsstation samt i förekommande fall tåg- eller vagnombyte.

6. Vid tågs ankomst till station skall konduktör högt och tydligt utropa stationens namn, vid måltidsstation även uppehållstid, samt, i den mån det är möjligt, tillse, att resande lämna tåget vid rätt station.

7. Han skall, i den mån så är möjligt, vid behov lämna resande anvisning å befintliga lediga platser i tåget. Kan plats ej beredas resande i den klass biljetten utvisar, må resande

i mån av utrymme anvisas plats i högre vagnklass. Vidare skall han tillse, att resande ställa sig till efterrättelse befodringsbestämmelserna i järnvägstrafikstadgan och, om handresgods placerats å golv i korridor, anmoda ägaren flytta detsamma till avsedd plats.

8. Om utrymmet i tåg är starkt anlitat, skall konduktör, om han anser detta kunna bidra till snabbare expediering av tåget, anhålla, att station i förväg underrättas om, var i tåget ännu plats finnes.

9. Är personförande tåg försenat, så att väntetid vid övergångsstation behöver tagas i anspråk, skall konduktör göra sig underrättad om antal övergångsresande i tåget och vid lämplig uppehållsstation därom lämna uppgift.

10. Konduktör skall ombesörja reglering av uppvärmning och belysning i vagnarna och, då värme lämnas från lokomotiv eller ångfinka, lämna vederbörande lokomotivförare resp. ångfinkeldare de upplysningar, som erfordras för reglering av uppvärmningen på ett tillfredsställande sätt.

11. Då personvagn går tom, skall konduktör tillse, att vagnsfönstren äro uppdragna samt att värme- och belysningsanordningar regleras, så att möjlig sparsamhet därav befrämjas.

12. Konduktör må vid behov anlita övrig tjänstgörande konduktörspersonal vid biljettkontrollering och insamlande av personbiljetter.

13. Konduktör å personförande tåg skall efter ankomsten till tågets slutstation, innan annan personal får beträda tåget, visera alla personvagnar. Anträffas därvid kvarglömda effekter, skola dessa omedelbart avlämnas å föreskriven plats.

§ 15.

1. Där packmästare medföljer, skall denne på eget ansvar mottaga och handhava inskrivet res-, il- och fraktstyckegods, tillse att resgods är

*Handhavande
av res-, il- och
fraktgods.*

i föreskriven ordning poletterat och överensstämmer med åtföljande resgodssedlar, att godset stuvats omsorgsfullt och på i förhållande till sin beskaffenhet betryggande sätt, så att detsamma icke kan taga skada eller skada annat gods, att godset ordnas i vagnen allt efter de olika stationer, där det skall avlämnas, att godset vid lastning och lossning varsamt hanteras och att detsamma jämte åtföljande handlingar såsom resgodssedlar, listor och förteckningar avlämnas på rätt station.

2. Medföljer ej packmästare skall konduktör jämväl utföra dennes åligganden ensam, eller om godsvårdare medföljer, biträdd av denne.

§ 16.

Före tågs avgång från station skall konduktör, så vitt möjligt, övertyga sig om att i tåget inkopplade vagnar samt medförda presenningar och vedfamnmått äro upptagna å vagnslista, och kollationera att mottagna transporthandlingar å åkdon och levande djur överensstämma med de transportföremål de avse. Han skall anmäla, om möjligen något är att emot detsamma anmärka, och är han ansvarig för, att såväl vagnar som de å nyssnämnda listor upptagna transportföremål avlämnas vid rätt station.

*Handhavande
av vagnar, åk-
don, lev. djur
m. m.*

§ 17.

1. Konduktör skall handhava värdeförsändelser, vagnslista och listor å vagnslastgods. Packmästare åter skall på eget ansvar medföra övriga tjänsteförsändelser samt alla transporthandlingar, som avse res-, il- och fraktgods m. m.

*Tjänsteför-
sändelser och
deras hand-
havande.*

2. Vid tåg med kort uppehåll bör utväxling av handlingar och väskor mellan konduktör

och stationsföreståndare samt kvittensers av-
givande verkställas å plattformen.

3. Vederbörande konduktörspersonal ansvarar för att medförda tjänstebrev och handlingar i behörig ordning avlämnas. Värdeförsändelser skola vara införda i särskild bok. Då uppbörds- eller avlöningskista medföres, skall konduktörspersonal ägna särskild uppmärksamhet däråt, att den är fastlåst, och att åverkan å densamma icke äger rum. Vid laga ansvar må ej medföras andra brev, än sådana som i tjänsten och genom vederbörande befäl mottagits. Varje tjänsteförsändelse skall vara åtecknad ordet "tjänstesak".

§ 18.

*Explosiva
varor.*

För handhavande av transport av explosiva varor och frätande syror gälla de i bihang till Järnvägstrafikstadgan intagna särskilda förordningarna.

IV. Rapportföreläring.

§ 19.

*Konduktörs-
rapport och
tågrapport.*

1. Konduktör upprättar och avlämnar i föreskriven ordning å fastställt formulär dels konduktörsrapport över samtliga vagnar i tåget, dels ock, där ej annorlunda bestämts, tågrapport, upptagande allt anmärkningsvärt, som under resan förekommit, såsom

om olyckshändelse eller tillbud därtill inträffat,

om vagn skadats, gått ojämnt eller axel blivit varm,

om tåget stannat å linjen, utan att detta för-
anletts av vederbörlig order,

om vagn lämnats å banan, utan att detta för-
anletts av vederbörlig order,

om någon del av banan varit i dåligt skick,

om kreatur varit inne på banan,
 om vagn varit illa lastad eller gods illa stuvat,
 om stations- eller tågpersonal varit försumlig,
 om något varit att erinra mot godsvagnar-
 nas rengöring eller underhåll,

om något varit att erinra mot personvagnar-
 nas rengöring, vädring, uppvärmning, utrustning
 (karaffer, glas, vatten, handdukar, klosettpap-
 per etc.) eller underhåll,

om utrymmet i personvagnarna varit otill-
 räckligt.

om klagomål från allmänheten framförts i ett
 eller annat avseende,

om i övrigt under tjänstgöringsturen tilldra-
 git sig något anmärkningsvärt, som bör kom-
 ma till befälets kännedom.

2. Skriftliga order och meddelanden rörän-
 de tågs framförande, som erhållas av stations-
 föreståndare, skola bifogas vederb. tågtidrap-
 port.

Bilaga 1.

Förteckning över de i § 2 åsyftade reglementen m. m.

- a) tjänstgöringsreglemente,
 b) järnvägstrafikstadga:
§ 8,	
§ 9	med tillägsbestämmelse,
§ 10	” ”
§ 15	” ” 1—4,
§ 16	” ”
§ 19	” ” 1—5,
§ 20	” ” 1—2 och 5,
§ 21	” ” 1—2,
§§ 22, 23 och 24	med tillägsbestämmelser,
§ 28	med tillägsbestämmelse 1,
§ 30,	
§ 36	” ”
§ 48	” ” 1,
§ 49	mom. 2,
§ 53,	
Bihang I	§§ 2—4, 10—11,
Bihang II	§§ 2 och 3,
- c) godstransportföreskrifter:
§ 24	mom. 1 och 2,
§ 25	” 1—3,
§ 26	” 2—5,
§ 27	” 1—17,
§ 44	” 6,
§§ 45, 46, 51 och 59,	
§ 61	mom. 2—3,
§ 69	” 1 och 2,
av bil. B	§§ 3, 4, 10 och 11,

av bil. C § 1 med tilläggsbestämmelse
1—2,

§ 2,

§ 5 „ „

§ 8,

bil. E.

d) godsundersökningsföreskrifter:

§ 1 mom. 1 och 2,

§ 2,

§ 3 mom. 2,

§§ 11, 20 och 22,

§ 28 mom. 1 och 2,

e) allmän tjänsteordning,

f) instruktion för konduktörspersonal,

g) „ „ stationskarlspersonal,

h) „ „ bromsare,

i) „ „ lastplatsvakt.
